

دانشکده بهداشت

محل برگزاری: دانشکده مدیریت		۲ واحد نظری	نیمسال دوم
مدرس:	مقطع:	رشته:	نام درس:
احمد علی اسلامی	کارشناسی	شنوایی شناسی	بهداشت عمومی

مقدمه:

نظر به اینکه مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی حلقه‌ای مهم از زنجیره بهداشتی می‌باشد و افزایش اطلاعات بهداشتی و آشنائی با انواع سیستم‌های بهداشتی و در انتها نحوه خدمات رسانی در سیستم‌های بهداشتی ضروری می‌باشد لذا این درس اطلاعات کافی را در این خصوص ارائه می‌دهد. لذا هدف اساسی، آشنایی دانشجویان با اصول خدمات اولیه بهداشتی، نظام ارائه خدمات اولیه بهداشتی - درمانی کشور با افزایش آگاهی ایشان نسبت به مفاهیم ذیل می‌باشد:

۱- اصول و مفاهیم خدمات بهداشت عمومی

- مفاهیم سلامتی و بیماری
- رشته های مرتبط با بهداشت عمومی
- خدمات بهداشتی اولیه
- جایگاه داروساز در سیستم عرضه خدمات اولیه بهداشتی درمانی
- چالش ها

۲- تشکیلات و سازمانهای ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی در ایران

- خانه های بهداشت
- مراکز بهداشتی و درمانی شهر و روستا
- بیمارستان ها و خدمات تخصصی

۳- سازمانهای بهداشت بین المللی

۱- **اهداف** (دانشجویان عزیز، ضمن آرزوی توفیقات الهی برای تک تک شما عزیزان، هدف های میانی (رئوس مطالب) و هدف های ویژه، به تفکیک جلسات به شرح زیر است:

جلسه اول و دوم (۴ ساعت):

هدف میانی- پس از توضیحاتی درباره چگونگی کار روند آموزش و فعالیت ها، مفهوم خدمات بهداشتی، تاریخچه و اهمیت آن شرح داده می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- تعریف تاریخچه بهداشت عمومی.
- تشریح سیر تحولی بهداشت و درمان از ابتدا تا کنون.
- تشریح رخدادهای مهم در حیطه پزشکی و درمان .
- تعریف اولیه بهداشت عمومی از دیدگاه وینسلو.
- تبیین الگوهای سلامتی و بیماری در کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و نیافته
- توصیف مهمترین سازمان های بین المللی در امر سلامت

جلسه سوم و چهارم (۴ ساعت)

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، مفهوم سلامتی و ابعاد آن شرح داده می شود .

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- تعریف سلامتی از دیدگاه های مختلف.
- مفاهیم و واژه های متداول در سلامتی و بیماری (تفاوت ها و شباهت ها) .
- تشریح ابعاد سلامتی و شاخص های آن (جسمی، روانی، هیجانی، معنوی، اجتماعی)

جلسه پنجم و ششم (۴ ساعت):

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به عوامل مؤثر بر سلامتی و نقش آموزش و ارتقاء سلامت در سلامتی بهینه اشاره می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- تشریح نقش وراثت بر سلامت.
- تشریح نقش محیط بر سلامت .
- تشریح نقش نظام عرضه خدمات بهداشتی، درمانی بر سلامت
- تشریح نقش رفتار بر سلامت
- توانایی در تبیین از طریق مقایسه عوامل چهار گانه با ذکر مثال.
- تشریح مفهوم آموزش سلامت و مؤلفه های آن در بهینه سازی سلامت،
- تشریح نقش ارتقاء سلامت و مولفه های آن و در سطوح سه گانه پیشگیری
- تشریح سطوح سه گانه پیشگیری و نقش برنامه های ارتقاء سلامت

جلسه هفتم و هشتم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به تشریح رشته های مرتبط در حوزه سلامت و شاخص های سلامتی اشاره می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- توصیف رشته های مرتبط در نظام عرضه خدمات بهداشتی.
- تحلیل شاخص های سلامتی در حوزه مرگ و میر
- تحلیل شاخص های سلامتی در حوزه ابتلاء
- تحلیل شاخص های سلامتی در حوزه ناتوانی
- تحلیل شاخص های کیفیت زندگی (دالی، کالی، سولیوان)
- تشریح شاخص های ارزش پولی انسان

جلسه نهم و دهم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به ساختار نظام عرضه خدمات بهداشتی اشاره می شود .

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- تعریف نظام مراقبت های بهداشتی اولیه، تاریخچه و دلایل و اهداف بر اساس دیدگاه سازمان بهداشت جهانی
- تعریف اصول خدمات بهداشتی اولیه.
- تشریح اجزاء نظام عرضه خدمات بهداشتی اولیه
- توصیف ساختار نظام عرضه خدمات بهداشتی اولیه
- توصیف وظایف نظام عرضه خدمات بهداشتی اولیه
- تبیین چالش ها و اهمیت نظام نوین پزشک خانواده

جلسه یازدهم و دوازدهم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به موضوع بهداشت خانواده که مقدمه ضروری سلامت جامعه است، اشاره می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- توصیف اهمیت بهداشت خانواده.
- بیان اهداف نظام خدمات در مراقبت های بهداشت خانواده
- بیان برنامه نظام خدمات در مراقبت های زنان باردار.
- بیان برنامه نظام خدمات در مراقبت های کودک
- مزایا و معایب روش های نیازسنجی را در مقایسه باهم تحلیل نماید.

جلسه سیزدهم و چهاردهم (۴ ساعت) :

هدف میانی- پس از مرور مطالب پیشین، به روش های مبارزه با بیماری ها، سطوح پیشگیری و واژه های متداول در همه گیر شناسی اشاره می شود.

هدف های ویژه : در پایان از دانشجو انتظار می رود که به هدف های زیر دست یابد:

- تعریف بیماری و طیف آن.
- تشریح سطوح پیشگیری، اهداف و روش های مراقبت در هر سطح.
- تعریف واژه های متداول (عفونت، بیماری عفونی، بیماری قابل واگیری، بیماری واگیر، درجه واگیری، اپیدمی، آندمی، پاندمیک، حذف، ریشه کنی، مخزن، منبع، راه های انتقال، میزبان حساس، ایمن سازی، نظارت و کنترل ...
- تشریح نقش بهداشت فردی (دست های آلوده، واکسیناسیون) در انتقال و گسترش بیماری ها
- تشریح نقش بهداشت محیط (آب و زباله...) در انتقال و گسترش بیماری ها

۲) منابع

- ک. پارک، ترجمه خسرو رفایی شیرپاک، درسنامه طب پیشگیری و پزشکی
تهران . انتشارات ایلیا
- فرید عبادی فردآذر وحسین شجاعی تهرانی، اصول خدمات بهداشتی
تهران انتشارات سماط
- تیمور آقا ملایی ، اصول و کلیات خدمات بهداشتی
تهران- اندیشه رفیع

۳) شرایط

- پیشنهاد حذف عناوین و یا جایگزین عناوین دیگری از نظر اینجانب بلامانع و قابل اجراست.
- حضور به موقع و قبل حضور استاد در کلاس الزامی است.
- خاموش نمودن تلفن همراه قبل از ورود به کلاس الزامی است.
- غیبت بیشتر از سقف منجر به حذف واحد، و هر جلسه غیبت موجب کسر نمره می شود.

۴) فرایند آموزش

- روش آموزش: سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
- وسایل آموزش : استفاده از اسلاید های کامپیوتری
- فعالیت دانشجو :
- حضور فعال برای مشارکت در بحث و پرسش و پاسخ،
- تحلیل روش های آموزش با استفاده از یک مقاله
- فعالیت خارج از کلاس در قالب پروژه تدوین یک الگوی منطقی آموزشی.

۵) فرایند ارزشیابی

- نحوه آزمون و ارزشیابی : آزمون کتبی - ۱۲ نمره
- مشارکت در بحث کلاس و حضور فیزیکی - ۳ نمره

- پروژه - اختیاری و در ابتدای ترم تعریف و تعیین می شود حداکثر ۵ نمره (در صورت نبود پروژه مصوب نمره فوق به نمره کتبی افزوده می شود)
جمع نمرات - ۲۰ نمره